

EFTERAFGRØDER SOM MIDDEL TIL KULSTOFLAGRING

Efterafgrøder er en del af løsningen,
når grøntsagsdyrkning tærer på kulstofindholdet i jorden

GRØNTSAGER EFTERLADER meget lidt kulstof til jorden, og derfor vil der ofte være et betydeligt tab af kulstof fra jorde, hvor der er intensiv grøntsagsdyrkning. Det meste af biomassen fra markerne bliver høstet og fjernet, og den biomasse, som er tilbage, nedbrydes hurtigt, og kulstoffet fordampes som CO₂ til atmosfæren.

Det er problematisk, fordi kulstofindholdet i jorden er enormt vigtigt for dyrkningsegenskaberne. Et lavt kulstofindhold betyder blandt andet dårligere struktur, kortere vækstsæson og mindre udbytte.

Efterafgrøder kan hjælpe

Store arealer står normalt uden afgrødedække i en grøntsagsmark, det gælder forager, kørespor og vandingsspor. Desuden vil der normalt også være bar jord mellem afgrøderækkerne. Summeres det

●
Flere efterafgrøder i marken kræver planlægning, arbejde og rettidig omhu.

areal op, er det op mod 50 pct. af marken, sommetider mere, som står uden afgrødedække, og det koster kulstof. Skal der bygges kulstof ind i jorden, skal

der tilføres biomasse.

Biomassen kommer fra afgrøder og organiske gødninger. Det er her, at efterafgrøder kan gøre en afgørende forskel. Ved at udnytte de bare arealer i marken til efterafgrøder, kan man producere meget mere biomasse på den pågældende mark i løbet af vækstsæsonen og derved begrænse kulstoffabet.

Udnyt pladsen klogt

Det lyder enkelt at få flere efterafgrøder ind i markplanen, men det er det ikke. Det kræver planlægning, arbejde og rettidig omhu. Succes med at etablere efterafgrøder i forager, kørespor og vandingsspor kræver, at man får etableret efterafgrøden så godt, at den kan tåle færdslen på marken. Det stiller krav til robusthed af arten og perfekt timing for såning.

Foreløbige erfaringer viser, at kløvergræs er bedst egnet til den opgave forudsat dobbelt udsædsmængde. Glat vejbred kan måske vise sig at være endnu bedre egnet, og derfor skal det afprøves i 2022.

Skal efterafgrøden derimod sås mellem afgrøderækkerne, er der flere forhold, som skal tages i betragtning. Efterafgrøden må ikke give for meget høstbesvær, den må ikke konkurrere med hovedafgrøden, og den må ikke blive til et potentielt ukrudtsproblem.

Timing er afgørende

I håndhøstede kulturer som eksempelvis græskar og knoldselleri kan man med fordel så en efterafgrøde mellem rækkerne, da efterafgrøden ikke vil give høstbesvær. Foreløbige erfaringer viser, at såning efter sidste radrensning i passende tid før rækkerne lukker er optimalt. Sår man for tidligt, bliver efterafgrøden for dominerende, sår man for sent, når den ikke at udvikle sig. En blanding af vintervikke og rug, eller vintervikke og vinterhavre fungerer godt som undersæt. Rødkløver kan også vælges enten i renbestand eller blandet med rajgræs. ●

**AF MALENE KRÆFTING,
INNOVATIONSCENTER
FOR ØKOLOGISK LANDBRUG**

Fotograf: Richard de Visser

Rug og vintervikke fungerer fint mellem rækkerne af knoldselleri. Såtidspunkt start/midt i august.

Støttet af Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter